Universitätsbibliothek Paderborn

AD sa[n]ctissimu[m] || dominu[m] nostru[m] Leone[m] papam || decimu[m]. Ac diuu[m] Maxemilianum Imperatorem || semper augustu[m]. APOLOGIA ... || Iacobi hochstraten. Artiu[m] & sacre theolo=||gi[a]e ...

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1518

Cap[itu]l[u]m tertiu[m]. q[uod] p[er]tractat decima[m]septima[m] assert[i]o[n]em

urn:nbn:de:hbz:466:1-34634

Visual Library

ba. nã ſc̃m hec iuſte poſſent agere. q̃b diuina offendat̃ maieſtas Vñ hoc nõ minꝰ erroneũ. nõ minꝰ cẽſuimꝰ abſurdũ. atqꝫ chriſto ſuiſqꝫ aplis nil iuris ↄpetuiſſe in eis reb. quaꝝ tñ vſum eis tribuit ſcriptura. qđ in p̄dicta ↄſtitutõe hereticũ declarat̃. ex eo capite. qm̃ ſi in illis reb nil iuris eis fuiſſet. neqꝫ vſus quẽ exercuerũt iuſtꝰ fuiſſet.

NAZARENVS

§. v. In modico mihi pſuaderes. at p̄ſtoloꝝ ſi forſan Capnion eiuſdẽdi angulũ offenderit. hec tua obiecta ex rõne intercipiendo

THEOLOGVS

Ludificatõem ſuãqꝫ geſticulatõeꝫ Spirenſem (a q̃ cũ diſceſſuꝫ fuerit nil reliquũ qđ ꝓpoſito attineat vidimꝰ) fida relatõe recẽſebimꝰ. vbi in ꝓceſſu ſuo Spirẽſi articlo ſuo. xxix. de inq̇ſitore. Tacuit veritatẽ (ait) qꝛ voluit ꝑuertere allegatõis mẽtẽ ⁊ intellectũ. Sciuit eñ in ocularis ſpeculi declaratõe vulgari clariſſime ſcriptũ eſſe §. xviij. ꝙ nõ intelligit̃ de nephãdis libris. ſꝫ de fandis. q̃ neqꝫ hereſes neqꝫ blaſphemias ↄtinet Et iſte locꝰ eſt optime deciſus. in defenſione ↄtra calũniatores ſupiꝰ exhibita. folio. xxxviij. facie. ij. ibi Hoc tacere nõ poſſuꝫ. ⁊ ibi videbit̃. Hec Capnion in forma.

NAZARENVS

§. vj. Quidnã de hac ſentias Capniõis rñſione. audire velim qui ſi de bonis tm̃ locutꝰ fuiſſet (vt ait) libris. nõ darem crimini ipiꝰ aſſertõem

THEOLOGVS

Rñſionẽ hãc optime pſul nõ tã tergiuerſatõem ridiculã. qꝫ ſue aſſertõis textui manifeſte refragãtẽ arbitramur Ait q̇ppe ſua aſſertio patẽter de libris nobis aduerſis ⁊ igratis. Nõ aũt niſi ſtultiſſimꝰ q̇ſpiã diceret. libros (vt ſuis vtamur vbis) q̃ nephãdi nõ ſunt ſꝫ fandi. nobis aduerſos eẽ ⁊ ingratos. Quis eñ appetitꝰ bonũ haberet ingratũ Ridiculã itaqꝫ atqꝫ doloſam inexcuſabil' erroris Spyre exhibuit palliatõem. fingẽs ſe nõ de nephãdis ſꝫ de fandis locutũ eẽ libris. Deinde in ſua defenſione (vt ait) ↄtra calũniatores illã aſſertõem (id qđ magis ridiculũ ẽ) verificare tẽtauit. de hiſce Thalmudicis libris. q̇ de ſeminib. dein ⁊ medicinalib agũt. Sꝫ hoc eo dẽ q̃ ꝑus retũdit̃ medio. nimirũ cũ nec huiuſcemodi nobis igrati ſint libri. Cõplura alia in eadẽ defenſione. q̃ ſqualidã illã expurgaret aſſertõem introducit. q̃ nõ niſi nũc variũ. nũc iniuriũ. nũc veritate vacuũ hoĩem palã mũdo annũciãt. q̃ ⁊ in nr̃a editõe tertia. tũ clare tũ fortiter reuicimꝰ Ea propter nũc recedant.

Glоſſema capnionis textus eiꝰ nõ patitur.

¶ Caplm tertiũ. qđ ptractat decimãſeptimã aſſertõem

NAZARENVS

§. j. Nõ niſi ꝙ tergiuerſatões iſtas potẽter excluſeris videmꝰ ⁊ id ex ꝓprijs ptis aduerſe. Vñ ꝓ nr̃o arbitratu. hic nõ imorabimur lõgiꝰ. quin potiꝰ de copijs tuis aliq̇d noui educito.

THEOLOGVS

¶ Ne meus nimis exuberet ſermo. multis poſthabitꝭ paucula q̄dā
cū tua digniſſima cōferā P. q̄ nobis imodice viſa ſunt a veritatꝭ
tramite aberraſſe Inter q̄ illud occurrit. vbi ſue ↄſultatiōi iudeorū
manere volēti libros. factā obiectionē (vbi argutū erat. eoꝝ ſcꝫ oc/
caſione libroꝝ eos in ſua pfidia. tū indurari. tū obſtinari) diſſolue/
re tētās. ſic inq̄t Eſto āt q Thalmud eēt occaſio. q Judei chriſtianī
nō fierēt. ppterea debeo nemini ſuū auferre ↄ ↄflagrare. qꝛ meū nō ē
hoc iudicare. Judeus tā bn̄ dn̄i nr̄i dei ē q̄ꝫ ego. ſtat. dn̄o ſuo ſtat. ca
dit. dn̄o ſuo cadit. vnuſquiſq̄ꝫ p ſeipo cogeſ rōnē reddere. q̄d volu
mus alieni (al's alteri⁹) aīam iudicare. Potēs ē em̄ de⁹ ſtatuere illū
hoc totū clare ſcribit S. Paul⁹ ad rom̄. xiiij. Callemus etiā ex euā
gelio. q nr̄ dn̄s ſuos diſcipulos Jacobū ↄ Joānē valde acriter in/
crepauit. qm̄ cupiebāt q q̄dā ciuitas ſamaritanoꝝ q̄ Chriſtū ↄ ſuos
diſcipulos nolebāt recipe. igne abſumereſ Luce. ix. cap. Ex his vo
lo ſupiores excuſatos hr̄e. qm̄ nō ↄſentiūt in malū. veꝝ pmittūt. de
cap. cōſuluit de Jude. et Aug⁹. de Anchona. in li. de eccl'iaſt. poteſt.
q. xxiiij. §. ad. 2^m. Nec poſſent phibere niſi faciāt hoībꝫ iniuriā. qd
tn̄ fieri nō dꝫ. Hec Capnion

NAZARENVS

§. ij. Quid in hoc Capnioniſtico dicto. erroneū putas. aut
iugulādum?

THEOLOGVS

¶ Inſimulauimus certe aſſertionē hāc temeritatꝭ nō parue. quā cō
feſtim indicabimus Si nāq̄ꝫ diſtrictōe multa. tā ſcādala q̄ꝫ malo/
rū occaſiones (q̄ hoībꝫ ſalutis pſtāt obſtacula) Chriſt⁹ ↄ tolli ↄ ab
ſcindi iuſſit Num ğ abſq̄ꝫ ſacrilego errore. actiuū ſcādalū eccleſie a
Capnione attribui poterit: dū aſſerit eā feciſſe (cui ſcādali ↄuenit
rō) qd fieri nō debuit. qn̄ olim Thalmudicos Judeis libros ſurri
puit. iudicauit. tādē ↄ cōbuſſit. qd vtiq̄ꝫ (vt Capnioni animus ē)
erat facere qd fieri nō debuit. cū apl's dicat. Seruus ſuo dn̄o ſtat
aut cadit. Quid volumus alieni aīam iudicare Nōne hoc ē in ec
cleſiam fortiter impegiſſe

Capnion actiuū ſcādalū eccleſie videſ im pingere. Roma. xiiij.

§. iij. P. Penes expoſitores om̄es ad vnū Apl's (littera teſte)
verba ſua ad phibēdū temeraria ptulit iudicia. q̄ ꝓſanſ
ſup ↄſciētijs primoꝝ. pcipue recēter ad fidē ↄuerſoꝝ. ↄ hoc in eis re
bus vel factis. q̄ ↄ bono ↄ malo fieri pn̄t aīo. Jn hmōi em̄ q̄ interi
orē primi dijudicat ↄſciam. alieni vtiq̄ꝫ tētat iudicare ſeruū. qm̄ ne
mini hoīm ſup interioribꝫ ↄpetit iudiciū. at interioris ↄſcie ſol⁹ de⁹
iudex. ↄ dn̄s ē. et q̄ ſolus cognoſcit. ſolus ↄ iudicat E q̄bꝫ tua ſapiē
tiſſima D. plane videt. nō modicā apl'ice ſcripture temerationē. q̄
cū ad ſalutē haud dubiū ↄſcripta ſit aīaꝝ Capnion eā applicat ad
aīaꝝ diſcrimē. ex ea falſo accipiēs. nō eſſe in eccl'ia chriſtiana q̄rūcū
q̄ꝫ ſupioꝝ. de libris iudicare. q̄ Judeis occaſio ſunt eterne dānatio

Apl'ice temeratio ſcripture

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nis Si a vero aberrauimus. tua D. ſupegregia ſit equus cẽſoꝛ

NAZARENVS

§. iiij. Nõ dulciter in aurib⁊ noſtris tinnit temeritas iſta nec vitio dare poſſum⁹ tuã iuſtã obiurgatõnem

THEOLOGVS

¶ Patefaciã ⁊ aliã nõ min⁹ taxãdã ſcripture temeratiõem in eadẽ materia dephēſam. legim⁹ nãq̃ Luce. ix. Chriſtũ duriter redarguiſ

Luce. ix

ſe ac increpaſſe Joãnẽ ⁊ Jacobũ. optantes igne celeſti deperire atq̃ ꝯſumi. quãdã ſamaritanoꝝ ciuitatẽ. aiendo. Neſcitis cui⁹ ſpũs eſtiſ Fili⁹ hois nõ venit aias pdere. ſꝫ ſaluare. apte inſinuãs. tã durã ſe increpatõem ptuliſſe. qm̃ aiaꝝ pditio maxime ſibi cẽt exoſa. Nũ ĝ citra euãgelice temeratõnem ſcripture. a Capnione hmõi increpa-

Violẽta euangelij inflexio

tio violẽter inflexa ẽ. tanq̃ ex directo in defenſionẽ impioꝝ librorũ plata. ⁊ hoc ea pte. ⁊ ſub ea rõne. q̃ de directo libri tales ſunt occaſio aiaꝝ pditõis. Nũ adeo a ſe diſſidere putãd⁹ ẽ Chriſt⁹. vt eiſdẽ loco ⁊ paſſu. vbi vult ſaluos fieri ⁊ viuere hoies. ⁊ eoꝝ execraꝰ pditionẽ. inibi ⁊ penitus inhibeat. ne eis ſerpẽs venenoſus e gremio tollaꝰ. neue ſalutis eis obex dimoueaꝰ. Nũ intolerabil' tue ſapientie digniſſime pſul videꝰ talis ſacraꝝ violenta ſcripturaꝝ. aduerſus ſpũſſcti loquẽtiſ itẽſionẽ retoꝛſio. ad ꝯriũ ei⁹ qꝺ ſcriptura eꝭ lagitat

NAZARENVS

§. v. Cõmemoꝛatio haꝝ reꝝ hoꝛroꝛẽ faſtidiũq̃ parit Inde nec paticẽter aures accõmodare poſſumus

THEOLOGVS

¶ Vel ppaucis dñs reuerendiſſimus aures pbere nõ dedigneꝰ. nec tñ ſuccẽſeat. ex Capnione id referẽti. qꝺ merito principes ⁊ eccl'ie ſupioꝛes magnope ꝯturbat In calce ſiqdẽ ſui ꝯſilij noſtris ſuperioꝛib⁊ hoc reliqͭ Vale. Nec pñt (inquiẽs) phibere niſi faciãt hoib⁊ iniuriã. qꝺ tñ fieri nõ debet. hec ibi. Et vt de ſecularib⁊ taceamus. q̃ ⁊

Alapa põtificũ Sũmoꝝ

ipſi hoc factitarũt pncipib⁊. Nũ alapã egregiã dedit Capnion põtificib⁊ illis ſummis Jnnocẽtio ⁊ Gregoꝛio. q̃ de iniuria maledictiſ irrogata iudeis. notanꝰ. quippe q̃ eis olim Thalmudicos. cum abſtulerẽt. tũ ꝯbuſſerũt libꝛos Quid tue D. pſul digniſſ. apparet

¶ Capl'm qͬtũ. qꝺ pertractat calũniã quandã Egregio Theologo illatam.

NAZARENVS

§. j. Quid appareret niſi Capnionẽ plus equo ꝓ iudeis zelaſſe qñ talia iudaice pfidie nimis fauoꝛabilia ſcripſit. q̃ chriſtianoꝝ offendũt pias aures. q̃ in ſedẽ aplícã grauiter blaſphemando deſeuiũt. ⁊ chriſtianos principes retrahũt ⁊ inculpãt de opere ſctõ Sꝫ dicas pcoꝛ nũ alicubi iſta expurgauit